

ISSN 0023 - 2130 (Print)
ISSN 2522 - 1396 (Online)

КЛІНІЧНА ХІРУРГІЯ

щомісячний науково-практичний журнал

Заснований у червні 1921 р.

9 вересень 2019

КЛІНІЧНА ХІРУРГІЯ

Том 86, № 9 (вересень) 2019

Щомісячний науково—практичний журнал
(спеціалізоване видання для лікарів)
Заснований у червні 1921 р.

Головний редактор
О. Ю. УСЕНКО

Заступники головного редактора
С. А. АНДРЕЄЩЕВ, М. В. КОСТИЛІВ

Редакційна колегія
L. ANGRISANI (Italy), J. BENEDIK (Germany),
Л. С. БІЛЯНСЬКИЙ, С. О. ВОЗІАНОВ,
М. FRIED (Czech Republic), В. Г. ГЕТЬМАН,
О. І. ДРОНОВ, Г. П. КОЗИНЕЦЬ, В. М. КОПЧАК,
О. Г. КОТЕНКО, А. С. ЛАВРИК,
В. В. ЛАЗОРИШИНЕЦЬ, І. А. ЛУРІН,
J. MELISSAS (Greece), М. Ю. НИЧИТАЙЛО,
С. І. САВОЛЮК, А. В. СКУМС,
П. Д. ФОМІН, Н. FRIESS (Germany),
І. П. ХОМЕНКО, В. І. ЦИМБАЛЮК,
R. WEINER (Germany),

Редакційна рада
В. П. АНДРЮЩЕНКО, Я. С. БЕРЕЗНИЦЬКИЙ,
В. В. БОЙКО, М. М. ВЕЛГОЦЬКИЙ,
Б. С. ЗАПОРОЖЧЕНКО,
І. В. ЮФЕ, П. Г. КОНДРАТЕНКО,
І. А. КРИВОРУЧКО, В. І. ЛУПАЛЬЦОВ,
О. С. НИКОНЕНКО, В. В. ПЕТРУШЕНКО,
В. І. РУСИН, А. І. СУХОДОЛЯ,
Я. П. ФЕЛШТИНСЬКИЙ, С. Д. ШАПОВАЛ,
С. О. ШАЛІМОВ, І. М. ШЕВЧУК
Редактор В. М. МОРОЗ
Коректор О. П. ЗАРЖИЦЬКА
Включений
до Переліку наукових фахових видань України
Наказ МОН № 1301 від 15.10.2019.
Категорія "Б".

Свідцтво про державну реєстрацію:
серія KB № 22539—12439PR від 20.02.17.

Адреса редакції:
03126, м. Київ, вул. Героїв Севастополя, 30.
Тел./факс +38 044 408 18 11,
e – mail: info@hirurgiya.com.ua
new.article@hirurgiya.com.ua

Видавець
ТОВ «Ліга—Інформ»
03126, м. Київ, 03680,
вул. Героїв Севастополя, 30.
Тел./факс (044) 408.18.11.

Друк
ТОВ «ЛазуритПоліграф»
Підписано до друку 28.09.19.
Формат 60 × 90/8. Друк офсетний.
Папір крейдований матовий.
Ум. друк. арк. 10. Обл. вид. арк. 9,86
Наклад 1000 прим. Замов. 129

Передплатний індекс 74253

Редакція не завжди поділяє думку авторів статті.
Відповідальність за достовірність інформації,
наведеної у статті, несуть її автори.

Розмноження в будь-якій формі матеріалів,
опублікованих в журналі, можливе тільки
з письмового дозволу редакції.

Відповідальність за зміст
рекламних матеріалів несе рекламодавець.

© Клінічна хірургія, 2019
© Ліга — Інформ, 2019

ЗМІСТ

ПРОБЛЕМИ ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ

Опанасенко М. С., Шалагай С. М., Терешкович О. В., Конік Б. М., Леванда Л. І., Бичковський В. Б., Шамрай М. Ю., Калениченко М. І., Лисенко В. І.
Відеоасистовані торакаоскопічні лобектомії при туберкульозному, неспецифічному й онкологічному ураженні легенів 3-7

Вайда В. В., Кравченко В. І., Жеков І. І., Кравченко І. М., Лазоришинець В. В.
Верхня J-подібна міністернотомія в хірургічному лікуванні патології висхідної аорти: особливості хірургічної техніки та аналіз результатів перших 70 операцій 8-11

Лупальцов В. И.
Патогенетическое обоснование терапии синдрома диабетической стопы на современном этапе 12-15

Діденко С. М.
Гібридна артеріальна реконструкція в лікуванні хворих з ішемічною формою синдрому діабетичної стопи та багаторівневим стенотично-оклюзійним ураженням артерій нижньої кінцівки 16-21

Асланян С. А.
Хірургічна допомога пораненим з бойовою травмою живота на етапах медичної евакуації III рівня медичного забезпечення під час проведення Антитерористичної операції на сході України 22-31

Мамонтов И. Н., Тамм Т. И., Крамаренко К. А., Белов С. Г., Бардюк А. Я., Захарчук А. П., Непомнящий В. В., Шакалова Е. А., Решетняк О. М.
Факторы риска развития и проявления острого холангита у больных с доброкачественной обструкцией внепеченочных желчных путей 32-37

Заруцький Я. Л., Бурлука В. В., Савицький О. Ф., Асланян С. А., Форостяний П. П.
Удосконалена система хірургічного лікування постраждалих з пошкодженнями таза та тазових органів при політраумі 38-44

Герасименко С. І., Полулях М. В., Панченко Л. М., Лютко О. Б., Герасименко А. С., Бабко А. М., Автомеєнко Є. М.
Вивчення факторів розвитку ускладнень після первинного тотального ендопротезування кульшового суглоба у хворих з ревматоїдним артритом 45-49

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Терехов Г. В., Чухраєва О. М., Савицька І. М., Костиленко М. В., Малюта В. І., Гейленко О. А., Чухраєв М. В.
Дослідження впливу фотостимуляції на загоювання післяопераційних ран в експерименті 50-53

Тимченко М. Є., Іванова Ю. В., Клімова О. М., Щур О. І.
Дослідження впливу тканинних факторів росту та електромагнітного випромінювання світлового діапазону на тонкокишкові анастомози в експерименті 54-58

ОГЛЯДИ ЛІТЕРАТУРИ

Смоланка І. І., Аксьонов О. А., Аксьонова О. Г., Білоненко Г. А.
Прицільні візуально контрольовані мініінвазивні втручання в онкохірургії грудної залози (огляд наукової літератури й аналіз власного досвіду) 59-64

Майбородин И. В., Хоменюк С. В., Михеева Т. В., Ярин Г. Ю., Майбородина В. И., Агзаев М. К., Вильгельми И. А., Шевела А. И.
Некоторые особенности имплантации в условиях применения клеточных технологий 65-73

ЮВІЛІЇ

Володимир Іванович Лупальцов
(до 80-річчя від дня народження) 74-75

Петро Дмитрович Фомін
(до 80-річчя від дня народження) 76-77

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

Колесников Е. Б.
Участие украинских ученых в развитии мировой хирургии в 80-х годах прошлого столетия (к 80-летию со дня рождения Земскова Владимира Сергеевича) 78-80

CONTENS

GENERAL PROBLEMS OF SURGERY

- Opanasenko M. S., Shalahai S. M., Tereshkovych O. V., Konik B. M., Levanda L. I., Bychkovskiy V. B., Shamray M. Yu., Kalenichenko M. I., Lysenko V. I.**
Video-assisted thoracoscopic lobectomies in a phthisiatric, nonspecific and oncological pulmonary affection 3-7
- Vayda V. V., Kravchenko V. I., Zhekov I. I., Kravchenko I. M., Lazoryshynets V. V.**
The upper J-like ministernotomy in surgical treatment of pathology of aorta ascendence: peculiarities of surgical technique and analysis of results of first 70 operations 8-11
- Lupaltsov V. I.**
Pathogenetic substantiation of therapy of the diabetic foot syndrome on a modern stage 12-15
- Didenko S. M.**
The hybrid arterial reconstruction in treatment of patients, suffering the ischemic form of the diabetic foot syndrome and multi-level stenotic-occlusive affection of the lower extremity arteries 16-21
- Aslanyan S. A.**
Surgical help to wounded persons, suffering military abdominal trauma on stages of medical evacuation of the level III medical support during conduction of Antiterrorist operation on the east of Ukraine 22-31
- Mamontov I. N., Tamm T. I., Kramarenko K. A., Belov S. G., Bardyuk A. Ya., Zakharchuk A. P., Nepomnyashchiy V. V., Shakalova E. A., Reshetnyak O. M.**
The risk factors for development and demonstration of an acute cholangitis in patients, suffering benign obstruction of extrahepatic biliary ducts 32-37
- Zarutskiy Ya. L., Burluka V. V., Savitsky O. F., Aslanyan S. A., Forostyanyi P. P.**
The improved system of surgical treatment of the injured persons with damages of pelvis and pelvic organs in polytrauma 38-44
- Herasymenko S. I., Poluliakh M. V., Panchenko L. M., Liutko O. B., Herasymenko A. S., Babko A. M., Avtomienko E. M.**
Studying of factors for development of complications after primary total endoprosthesis of a hip joint in patients, suffering rheumatoid arthritis 45-49

EXPERIMENTAL INVESTIGATIONS

- Terehov G. V., Chukhraeva O. M., Savytska I. M., Kostylev M. V., Malyuta V. I., Geylenko O. A., Chukhraiev M. V.**
Investigation of the impact of photostimulation and healing of postoperative wounds in experiment 50-53
- Tymchenko M. E., Ivanova Yu. V., Klimova O. M., Shchur O. I.**
Investigation of impact of the tissue growth factor and electromagnet irradiation of a light diapason on the small bowel anastomoses in experiment 54-58

REVIEWS

- Smolanka I. I., Aksonov O. A., Aksonova O. G., Bilonenko G. A.**
The precision visually controlled miniinvasive interventions in oncosurgery of the mammary gland (review of scientific literature and analysis of own experience) 59-64
- Maiborodin I. V., Khomenyuk S. V., Mikheeva T. V., Yarin G. Yu., Maiborodina V. I., Agzaev M. K., Vilgelmi I. A., Shevela A. I.**
Some peculiarities of implantation in conditions of application of cellular technologies 65-73

JUBILEES

- Volodymyr Ivanovych Lupaltsov**
(to the 80-th anniversary) 74-75
- Petro Dmytrovych Fomin**
(to the 80-th anniversary) 76-77

MEMORABLE DATES

- Kolesnikov E. B.**
Participation of Ukrainian scientists in development of global surgery in 80th years of the past century (to 80th anniversary of Zemskov Vladimir Sergeyevich) 78-80